

מוטעבי תורת זילים

פרשת לך לך – ששים ריבוא נשמות ישראל

הקב"ה הבטיח לאברהם אבינו שזרעו ירבה כעפר הארץ שנאמר "וְשִׁמְתִי אֶת זְרַעְךָ כְּעֶפְרַת הָאָרֶץ אֲשֶׁר אִם יוּכַל אִישׁ לִמְנוֹת אֶת עֵפֶר הָאָרֶץ גַּם זְרַעְךָ יִמְנָה" (בראשית יג, טז). ועוד הוסיף להבטיחו כי זרעו ירבה כמספר הכוכבים שנאמר "וַיֹּצֵא אֹתוֹ הַחוּצָה וַיֹּאמֶר הֲבֵט נָא הַשָּׁמַיְמָה וּסְפֹר הַכּוֹכָבִים אִם תּוּכַל לִסְפֹּר אֹתָם וַיֹּאמֶר לוֹ פֶּה יְהִי זְרַעְךָ" (בראשית טו, ח). **וידוע מרבותינו כי כללות נשמות ישראל הן ששים רבוא** (מאור ושמש' ספר במדבר תחילת רמזי שבועות ד"ה ויש לרמוז בזה) כמספר בני ישראל הגברים אשר עמדו למרגלות הר סיני בעת קבלת התורה (עפ"י יאור החיים הקדושי דברים לג, ב ד"ה אכן יתבאר הענין) והשאר הם רק ענפים המסתעפים מהם (יאגרא דכלה' תחילת הספר בחלק 'צירופי בראשית' אות קפח ד"ה בראשית יצטרף בש"ר א"ת).

ויש להתבונן, מדוע הקב"ה קבע בעולמו כי עם ישראל הקדושים ימנו בשלימותם 'ששים ריבוא' נשמות לא פחות ולא יותר?

נשמות ישראל הן ששים ריבוא כנגד ששים ריבוא צינורות קדושה

יש בעולמות העליונים ששים ריבוא צינורות קדושה הנובעים ממקור קדושתו יתברך, וכנגדם הוריד הקב"ה לעולם הזה ששים ריבוא נשמות ישראל המכוונים כנגד אותם צינורות הקדושה (נזר הקדושי' לר' יחיאל מיכל על בראשית רבה כד, ה ד"ה יראוי היה אדה"ר' כפי שביארו חכמי האמת, 'שליה הקדושי' פרשת במדבר אות יז ד"ה יבזה יובן וביאר שם שהם ששים רבוא צינורות של 'הספירות' ודי בזה ליודעי ח"ן). **וכך כללות נשמות ישראל זה ששים ריבוא** (מאור ושמש' לר' קלונימוס עפשטיין ספר במדבר תחילת רמזי שבועות ד"ה ויש לרמוז בזה) **והם עיקר שורש נשמות ישראל הקדושות** (מחשוף הלבן' פרשת יתרו דף לב ע"א טור א ד"ה ואפשר דזה יתפרש' בשם האר"י ז"ל). וגם אם יוסיף ה' יתברך על עמו ישראל וירבה אותם עוד אלף אלפי פעמים עד אין מספר, עם כל זה עיקר הענפים המסתעפים מאילן הקודש הם ששים ריבוא ענפים תמימים ולא יותר, וכל השאר הם ענפים וניצוצים המסתעפים מענפי הששים ריבוא. וששים ריבוא אלו רמוזים בתיבה 'בראשית' – שהיא ראשי תיבות 'בשביל ששים ריבוא אורות ישראל תמימים' (יאגרא דכלה' למהרצ"א מדינב תחילת הספר בחלק 'צירופי בראשית' אות קפח ד"ה בראשית יצטרף בש"ר א"ת).

מניינם של ישראל בעיקרו הוא ששים ריבוא, אך כשהם צדיקים אין להם מספר וכפי שהתברכו על ידי הקב"ה "וְשִׁמְתִי אֶת זְרַעְךָ כְּעֶפְרַת הָאָרֶץ אֲשֶׁר אִם יוּכַל אִישׁ לִמְנוֹת אֶת עֵפֶר הָאָרֶץ גַּם זְרַעְךָ יִמְנָה" (בראשית יג, טז). וכן שנאמר "וַיֹּצֵא אֹתוֹ הַחוּצָה וַיֹּאמֶר הֲבֵט נָא הַשָּׁמַיְמָה וּסְפֹר הַכּוֹכָבִים אִם תּוּכַל לִסְפֹּר אֹתָם וַיֹּאמֶר לוֹ פֶּה יְהִי זְרַעְךָ" (בראשית טו, ח), **והכוונה בזה שכל אחד מהם חשוב כנגד כמה וכמה אנשים** (שתי ידות' על התורה לר' אברהם חזקוני פרשת במדבר דף צג ע"ב ד"ה לו"א שאו כל עדת בני ישראל). וכמו שהיה בזמן שהחזירו את ארון הברית מידי הפלשתים ואנשי בית שמש לא נזהרו בקדושתו לכן הקב"ה הכה בהם שנאמר "וַיִּדְּ בְּאֲנָשֵׁי בֵּית שָׁמֶשׁ כִּי רָאוּ בְּאֲרוֹן ה' וַיִּדְּ בָּעַם שְׂבָעִים אִישׁ חֲמִשִּׁים אֶלְפֵי אִישׁ וַיִּתְאַבְּלוּ הָעָם כִּי הִכָּה ה' בָּעָם מִכָּה גְדוֹלָה" (שמואל א' ו, יט), **ואמרו רבותינו כי בתיבות "שבעים איש חמשים אלף איש" הכוונה שנפלו רק "שבעים איש" אלא שכל אחד מהם היה שקול כמו "חמשים אלף איש"** (רש"י שמואל א' ו, יט).

אין דור עם פחות מששים רבוא נשמות של ישראל (דברים נחמדים' למהרצ"א מדינב על ספר ישעיה אות ד סוף ד"ה ע"ם קדוש נקראו ישראל). ונרמז בשם 'ישראל' – שהוא ראשי תיבות 'יש ששים רבוא אורות לישראל' כאשר 'אורות' הכוונה לנשמות (דברים נחמדים' למהרצ"א מדינב על ספר ישעיה אות ד סוף ד"ה נאצו את קדוש ישראל). **ומכאן גם חיבתו של הקב"ה לכל אחד ואחד מעם ישראל, שהרי כל אחד מהם מהווה חלק משלימות 'ששים ריבוא' נשמות ישראל שבאותו הדור.** וזה גם הטעם שכל כך החמירו באדם ההורג נפש אחת מישראל לפי שמחסיר אותה ממניין 'ששים ריבוא' נשמות ישראל שבדור. וזו הסיבה לעונש הקשה שניתן בעליונים למי שמבטל עצמו מפריה ורביה, כי המבטל לא מאפשר שיושלמו ששים ריבוא נשמות של אותו הדור. ועל כן נאמר במעמד הר סיני "וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה רֵד הֲעַד בָּעָם כִּן יִהְיֶה אֵל ה' לְרָאוֹת וְנִפְלַל מִמֶּנּוּ רַב" (שמות יט, כא) "וְנִפְלַל מִמֶּנּוּ רַב" – לשון יחיד, לומר שאפילו אחד מישראל חשוב לפניו כ'רב' (שפתי חן על התורה' פרשת יתרו על הפסוק ונפל ממנו רב' סוף ד"ה לא אמר ונפל) (להרחבה על העונש הקשה של מי שמבטל עצמו מפריה ורביה ראה מאמרוני לפרשת בראשית – מצות פריה ורביה).

התורה הקדושה והשלימה כוללת בדיוק ששים ריבוא אותיות

ששים צינורות הקדושה כלולים בתוך התורה, לכן יש כנגדם ששים ריבוא אותיות בתורה (נזר הקדושי' לר' יחיאל מיכל על בראשית רבה כד, ה ד"ה יראוי היה אדה"ר' כפי שביארו חכמי האמת) **כפי שמקובל בידינו** (מדרש תלפיות' ענף אותיות' ד"ה אך מה שיש לעמוד. ראה 'זוהר חדש' שיר השירים דף צא סוף ע"א ד"ה עד דסלקין). וזה נרמז בפסוק הראשון בתורה "בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹקִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ" (בראשית א, א), שהתיבה "בְּרֵאשִׁית" היא ראשי תיבות 'יש ששים רבוא אֲוֹתִיּוֹת בְּתוֹרָה' (מדרש תלפיות' ענף אותיות' ד"ה בראשית בשם ספר ציוני, ביאור 'ארץ ישראל' על ספר 'ארץ החיים' מזמור תהלים צג אות ח). ואף שאין החשבון מדויק כי יש בתורה הרבה פחות אותיות מאשר ששים ריבוא, אלא שיש הרבה אותיות המורכבות משתיים או שלוש אותיות אחרות וכאשר מפרטים אותם הכל יוצא יחד ששים ריבוא אותיות. כמו האות 'ל' שהיא בנויה מאותיות 'ל' ו'י. וכן האות 'א' הבנויה מאותיות 'א' ו'י. וכן כל כיוצא בזה (פרי צדיק' לר' צדוק הכהן מלובלין תחילת פרשת במדבר ד"ה וידבר ה'). לעוד שיטות במניין ששים הריבוא ראה 'חסד לאברהם' לר' אברהם אזולאי מעין ב נהר יא, וכן מאמר הנפשי' להרמ"ע מפאנו פרק שיש).

לכן אמרו רבותינו "לעולם ישלים אדם פרשיותיו עם הצבור שנים מקרא ואחד תרגום ואפילו עטרות ודיבון" (גמי ברכות דף ח ע"ב בשם ר' אמיל), כלומר שצריך לקרוא גם את התיבות 'עטרות' ו'דיבון' אף שאין עליהם לשון תרגום (רש"י גמי ברכות דף ח ע"ב ד"ה ואפי' עטרות ודיבון) כל גם תיבות אלו הם בכלל ששים ריבוא אותיות שבתורה (ילב אריה' לר' יהודה אריה לייב האשקי פרשת במדבר אות טו). **וזה הטעם שמי שמחסיר או מוסיף אות אחת בתורה** (ילב אריה' פרשת במדבר אות טו) **או אפילו חלק מהאות** (פרי צדיק' לר' צדוק הכהן מלובלין פרשת במדבר אות ג על הפסוק 'שאו את ראש') **פוסל את ספר התורה** (פרי צדיק' לר' צדוק

הכהן מלובלין פרשת במדבר אות ג על הפסוק 'שאו את ראשי', 'לב אריה' פרשת שמות אות יח) **כי צריך שיהיו בו ששים ריבוא אותיות בדיוק** (לב אריה' פרשת שמות אות יח) **וכל שיינוי בזה מחריב את העולם, כי השמים והארץ נבראו בזכות התורה** (לב אריה' פרשת במדבר אות טו ד"ה ולפי"ל כוונת הפסוק).

ועל כן קדושת ספר תורה גדולה מאוד, וכל עניינה הוא קיבוץ ששים ריבוא אותיות בקלף אחד שאז מברכים על הספר 'ברכת התורה' שהיא ברכה הגדולה באיכותה משאר הברכות, כי כל הברכות הן על מצוות פרטניות ואילו היא ברכה על כללות המצוות. אבל אם ייחסר אות אחת מִסֵּפֶר התורה היא תיקרא פסולה ואין בה קדושה, ואינה ראויה שוב לברך עליה. **ואף אם ייקחו קלף קטן ויכתבו בה את האות החסרה ויניחוהו בספר תורה אין זה מועיל, כי עיקר קדושת ספר תורה בהצטרפות ששים ריבוא אותיות בקלף אחד, שהם שיעור קומה של קדושה.** ואף יותר מכך, אם ספר התורה שלם ולא חסר בו אף אות אלא שהוא מחולק לחומשים כל ספר בפני עצמו, גם אין מברכים עליו, כי אין קדושתו אלא בהצטרפות כל הששים ריבוא אותיות יחד (יערבי נחלי' על התורה פרשת האזינו דרוש ד' ד"ה ויבין זאת כאשר נשכיל). **ולכן צריך לדקדק בקריאת התורה ולא להבליע שום אות וליתן רווח בין הדבקים, היות שהאותיות בתורה מכוונות ממש במספר של ששים ריבוא** (יין הרקח' למחבר 'מעשה רוקח' בסוף ספרו על משניות מסכת ברכות דף נט ע"ב ד"ה משנה א).

ששים ריבוא האותיות שבתורה מכוונים כנגד ששים ריבוא נשמות ישראל

ישראל הם מרכבה לששים צינורות הקדושה הכלולים בתורה (נזר הקודש' על בראשית רבה כד, ה ד"ה ראוי היה אדה"ר). **לכן ששים ריבוא האותיות שבתורה מכוונות ממש כנגד ששים ריבוא נשמות ישראל** (יעץ הדעת טוב' על התורה לר' חיים ויטאל פרשת יתרו ד"ה עוד נוכל לומר כי הרגיש, 'עמודיה שבעה' לר' בצלאל הדרשן עמוד הרביעי תורת משה סימן כו ד"ה והנה מצאנו בהגהות כתבי הקודש, 'נחלת בנימין' מצוה עד שלא לאכול טריפות ד"ה ולכן נראה דהיינו). **ומשום כך נאמר על התורה הקדושה "כי לא דָּבַר רַק הוּא מִכֶּסֶם"** (דברים לב, מז) **כלומר שכל דבר שנכתב בתורה "הוא מכֶּסֶם"** (תפארת שלמה' על התורה על המועדים לראש השנה ד"ה במתני' מעשה שעברו יותר). **וכל אחד מישראל יש לו שורש מנשמתו המודבק ונאחז באות אחת** (פרי צדיקי' לר' צדוק הכהן מלובלין תחילת פרשת במדבר אות א ד"ה וידבר ה' אל משה, 'פרי צדיקי' פרשת נח אות ד ד"ה ובתנחומא ריש פרשה, 'נפש החיים' לר' חיים מוולוז'ין שער ד תחילת פרק יא ד"ה ולזאת עקר חיותם, 'עמודיה שבעה' לר' בצלאל הדרשן עמוד הרביעי תורת משה ד"ה והנה מצאנו בהגהות כתבי הקודש, 'מאור ושמש' פרשת במדבר תחילת רמזי שבועות ד"ה יוש לרמוז בזה' בהערה) **או בחלק מאות אחת שבתורה הקדושה** (פרי צדיקי' לר' צדוק הכהן מלובלין תחילת פרשת במדבר אות א ד"ה וידבר ה' אל משה, 'פרי צדיקי' פרשת נח אות ד ד"ה ובתנחומא ריש פרשה), **והכל כפי נשמתו** (יעץ הדעת טוב' על התורה לר' חיים ויטאל פרשת יתרו ד"ה עוד נוכל לומר כי הרגיש).

וכאשר מת אחד מעם ישראל אז אמורה להסתלק אות אחת מן התורה אשר שם היתה אחיזת נשמתו, כדרך שהסתלקה ממנו הנשמה במיתת הגוף. **אך הקב"ה לא רוצה כי תתבטל אות אחת מן התורה אפילו לרגע אחד, לכן מיד מוליד ישראלי אחר שהוא כנגד אותו שורש האות, וכך עד שלא שוקעת שמשו של הראשון זורחת שמשו של השני במקומו, ודור הולך ודור בא** (נחלת בנימין' מצוה עד שלא לאכול טריפות ד"ה ולכן נראה דהיינו). **והקב"ה שרצה כי יהיו בתורה ששים ריבוא אותיות כמספר הנשמות של ישראל, האריך בכמה מקומות בתורה הנראים מיותרים כמו בשמותיהם של המקומות בפסוק "וַיַּעֲבֹר אֲבָרָם בְּאֶרֶץ עַד מְקוֹם שָׁכָם עַד אֵלוֹן מוֹרְהָ" (בראשית יב, ו), וכן האריך בכמה מעשים הנראים ללא צורך – והכל הוא על מנת להשלים את ספר התורה שיהיה בו ששים ריבוא אותיות כמספר נשמות ישראל.** לפי שאי אפשר לעולם להיות פחות מזה כדי שיתקיים, שהרי בשביל ישראל והתורה נברא העולם (מגלה צפונות' על התורה למחבר 'שבת מוסר' פרשת לך לך ד"ה ולעד"ן האריך).

אותיות התורה הן כנגד נשמות ישראל (עמודיה שבעה' לר' בצלאל הדרשן עמוד הרביעי תורת משה ד"ה והנה מצאנו בהגהות כתבי הקודש) **ולכל נשמה יש חלק באותיות** (מאור ושמש' פרשת דברים ד"ה ונדע שנטריקון) **ומהן נמשך הארה לנשמה** (נזר הקודש' על בראשית רבה כד, ה) **אשר משתלשל כמו חָבֵל עד למטה לעולם השפל בעוד ראשו מודבק למעלה בשורשו בתורה** (ירוח חיים' לר' חיים מוולוז'ין על פרקי אבות פרק ג, ג ד"ה הלומד מחברו). **וזה רמוז בתיבה "ישָׁרָאֵל"** (עמודיה שבעה' לר' בצלאל הדרשן עמוד הרביעי תורת משה ד"ה והנה מצאנו בהגהות כתבי הקודש, 'מאור ושמש' פרשת במדבר תחילת רמזי שבועות ד"ה יוש לרמוז בזה' בהערה) **שהיא התיבה האחרונה בתורה** (מאור ושמש' פרשת במדבר תחילת רמזי שבועות ד"ה יוש לרמוז בזה' בהערה) **כפי שנאמר "ולכל היד החֲזָקָה וְלִכְלֵל הַמּוֹרָא הַגְּדוֹל אֲשֶׁר עָשָׂה מִנְּשָׁה לְעֵינַי כָּל יִשְׂרָאֵל"** (דברים לד, יב) **והיא גם ראשי תיבות 'יש ששים רבוא אותיות לתורה'** (עמודיה שבעה' לר' בצלאל הדרשן עמוד הרביעי תורת משה ד"ה והנה מצאנו בהגהות כתבי הקודש, 'מאור ושמש' פרשת במדבר תחילת רמזי שבועות ד"ה יוש לרמוז בזה' בהערה, 'פרי צדיקי' פרשת במדבר אות א על הפסוק וידבר ה' אל משה, 'דברים נחמדים' למהר"א מדינוב על ספר ישעיה ד"ה נאצו את קדוש ישראל, 'באר מים חיים' פרשת דברים אות י ד"ה ואמנם הענין כך הוא).

זה הטעם שמגביהים את הספר תורה להראות לעם את הפסוקים (לב אריה' פרשת שמות אות יח בשם 'שפתי כהן') **כדי שתשאב הנשמה של כל אחד מישראל חיות מן האות שכנגדה, לפי שכל נשמות ישראל רמוזות באותיות התורה. ועל ידי ששואבת הנשמה מאותיותיה יש לה חיים** (שפתי כהן על התורה' פרשת ויצא ד"ה ובמדרש סלם, 'לב אריה' פרשת שמות אות יח בשם 'שפתי כהן'), **כי ששים ריבוא אותיות שבתורה משפיעים לששים ריבוא ישראל** (ילקוט דוד' פרשת במדבר ד"ה 'איש על דגלו' על הפסוק 'איש על דגלו'), **וכשרואה אדם בספר התורה את האות שלו היא מושכת לו שפע על ידי אותה הראיה לפי ש'מצא מין את מינו וניעור'** (ספר 'חיי אברהם' על טעמי המצוות הלכות ספר תורה מצוה קכה). **לכן נכון שהאדם יביט בתורה ויצייר בשכלו אות אחת שממנה מושפע לו שפע** (בגדי אהרן' לר' אהרן דרשן תחילת פרשת במדבר ד"ה או יובן לי פי הפסוקי), **ועל כך נאמר "תִּזְכֹּר ה' תְּמִימָהּ מְשִׁיבַת נְפֹשׁ"** (תהלים יט, ח) **ממש** (לב אריה' פרשת שמות אות יח). **וכן אמרו רבותינו שהפסוק "אָרוּר אֲשֶׁר לֹא יִקֵּים אֶת דְּבָרַי הַתּוֹרָה הַזֹּאת"** (דברים כו, כו) **הולך על החזן שאינו מקים את ספר התורה אל הציבור להראות כתיבתו לכל** (ספר 'חיי אברהם' על טעמי המצוות הלכות ספר תורה מצוה קכה בשם הרמב"ן פרשת כי תבוא).

ששים ריבוא אותיות התורה מיוחדים לששים ריבוא שבעים ישראל. אך לעומתם אין לגרים שום אחיזה בהם (לב אריה' על מגילת קהלת אות יז) **כי אינם בכלל אותם הששים רבוא** (בארות המים' לר' צבי הכהן מרימנאב בסוף ספר טעמי המצוות לרבינו הבבלי בחלק 'באר רחובות' אות קפב) **אלא כל אחיזתם הוא בתגים של אותיות התורה** (לב אריה' על מגילת קהלת אות יז בשם האר"י ז"ל). **וכך אותם הגרים שמתווספים במשך הדורות אינם מחסירים מעם ישראל מאומה משייכותם לאותיות התורה כי הם נוספים מעל אותיותיה, ואז נעשים ישראל והגרים דבוקים יחד בששים ריבוא אותיות התורה ותגיה** (לב אריה' על מגילת קהלת אות יז). **וזה הטעם שר' עקיבא אשר היה בנם של גרים היה דורש על כל קוץ וקוץ בתורה תילין תילין של הלכות** (ראה גמי מנחות דף כט ע"ב בשם רב) **כי שורש נשמתו וכן נשמת כל הגרים אחיזתם הוא בתגין של האותיות הנקראים 'קוץ' ולא באותיות התורה עצמם** (עמודיה שבעה' לר' בצלאל הדרשן עמוד הרביעי תורת משה סימן כו ד"ה והנה מצאנו). **מחֲדָשׁ בתורה לפי מדרגת אחיזת שורש נשמתו** (עמודיה שבעה' לר' בצלאל הדרשן עמוד הרביעי תורת משה סימן כו ד"ה והנה מצאנו).

כל יהודי קשור בשלהבת וגחלת לאותיות התורה למעלה. לכן המאבד נפשו מקלקל את כל העולם, כי הקב"ה והתורה אחד הם ובדבר רוחני כזה אי אפשר להפריד חלק רוחני אחד מן הכל (ולב אריה' פרשת במדבר אות כ). ובזה מובן מה שאמר רבותינו כי "המאבד נפש אחת מישראל מעלה עליו הכתוב כאילו איבד עולם מלא וכל המקיים נפש אחת מישראל מעלה עליו הכתוב כאילו קיים עולם מלא" (ראה גמ' סנהדרין דף לו ע"א) לפי שאות אחת בתורה כוללת את הכל, שכולן קשורים קשר אחד (נרוח חיים' לרי' חיים מוולוז'ין על פרקי אבות פרק ו, ג ד"ה הלומד מחברו). וזה גם העניין ש'כל ישראל ערבים זה בזה' (ראה גמ' שבועות דף לט סוף ע"א) כי כולם צריכים להיות רעים וערבים זה בזה כגוף אחד וכנפש אחת שנאמר "בני אדם ערבת לרעה" (משלי ו, א) ואז מתקיים בהם "תורת ה' תמימה משיבת נפש" (תהלים יט, ח) כי היא בתמימות על ידי אחדות ישראל, ועל ידי כן יש חיות לכל נפש ונפש מישראל מהאמת שכנגדה בעליונים (ולב אריה' פרשת במדבר אות כ). והוא הטעם שהלומד אות אחת בתורה כאילו למד את כל התורה כולה (נרוח חיים' לרי' חיים מוולוז'ין על פרקי אבות פרק ו, ג ד"ה הלומד מחברו).

השכינה הקדושה שרתה על ישראל כאשר הגיעו לששים ריבוא

השכינה לא שורה על פחות מששים ריבוא מעם ישראל. והכוונה על כללות השכינה ולא על חלק קטן המאיר ממנה ומופיע במי שמתעורר להדבק בקדושה כפי כוחו, שאליה זוכים עשרה שיושבים ועוסקים בתורה ואפילו שניים (ראה פרקי אבות ג, ב) (נאור החיים הקדוש' דברים לג, ב ד"ה אכן יתבאר הענין). ויעקב אבינו ראה את מחנה השכינה הרוחני שנאמר "וַיַּעֲקֹב הֵלֶךְ דֶּרֶכּוֹ וַיִּפְגְּעוּ בּוֹ מַלְאָכֵי אֱלֹקִים: וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב כַּאֲשֶׁר רָאָם מַחֲנֵה אֱלֹקִים זֶה וַיִּקְרָא שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא מַחְנֵים" (בראשית לב, ג-ד), והיו שם ששים ריבוא מלאכים אשר היו חלים ומרקדים לפני יעקב אבינו בכניסתו לארץ ישראל (בראשית רבה' עד, יז) ומלווין אותו (וילקוט שמעוני' בראשית פרשת ויצא פרק לב). לכן קרא להם הכתוב למלאכים "מַחְנֵה אֱלֹקִים" (זרע שמשון' תחילת פרשת וישלח ד"ה מדרש רבה) כי הם היו במניין ששים ריבוא מלאכים (בראשית רבה' עד, יז). וכן היא 'המרכבה העליונה' שיש בה ששים ריבוא בחינות כנודע ליודעי החכמה (בראשית חכמה' שער האהבה פרק ה דף נה ע"א ד"ה עוד מענין הבחירה).

לכן לא היה שייך שעם ישראל ייצאו ממצרים עד אשר יושלמו להיכנס ששים ריבוא נשמות לתוך ששים ריבוא גופות של ישראל (מחשוף הלבן' לרי' יעקב אבוחצירא פרשת יתרו דף לב ע"א טור א ד"ה ואפשר דזה יתפרש) כי אין השכינה שורה על פחות מששים ריבוא (נאור החיים הקדוש' דברים לג, ב ד"ה אכן יתבאר הענין). ולצורך כך היה נס במצרים שעם ישראל יתרבו מאוד מאוד "וַיִּכְאֶשֶׁר יָעֲנוּ אֹתוֹ כֵּן רַבָּה וְכֵן יִפְרָץ" (שמות א, יב) וסופי תיבות "כַּן רַבָּה וְכֵן יִפְרָץ" הוא בגמטריא 'הקף', ללמד שעשה כן על מנת להשלים את ישראל לששים ריבוא ולמהר את גאולתם (שפתי כהן על התורה' פרשת שמות על הפסוק ויבן ערי מסכנות), כי על מנת שישראל יגאלו היתה צריכה לשרות עליהם השכינה (עפ"י שפתי כהן על התורה' פרשת ויגש סוף ד"ה ובזוהר אמרו רמז) וזה על ידי הגיעם למספר ששים ריבוא, שדווקא אז שורה השכינה (שפתי כהן על התורה' פרשת שמות על הפסוק ויבן ערי מסכנות) ולא בפחות מכך (בראשית חכמה' שער היראה פרק יד דף לה ע"א ד"ה וביראה, שפתי כהן על התורה' פרשת יתרו ד"ה ונפל ממנו רב).

אמנם בשעה שעלו ישראל ממצרים לא היו הגברים במניין ששים ריבוא כי היו חסרים אחד. לכן הקב"ה בכבודו הצטרף במספר עמהם וכך הם הגיעו לששים ריבוא. ועל כך נאמר "אֲנֹכִי אֲרַד עִמָּךְ מִצְרַיִמָּה וְאֲנֹכִי אֲעֲלֶךָ גַם עִלָּה" (בראשית מו, ד) (פרקי דרבי אליעזר' פרק לט ד"ה וכשבאו לגבול מצרים) כאשר התיבה "אֲעֲלֶךָ" הכוונה להשלימך למניין (רד"ל על 'פרקי דרבי אליעזר' פרק לט ד"ה יוכשעלו' וכתב שהוא כמו משנה מקואות פרק ז שזה לשון השלמה). וכן זה נרמז באות ה' שבתיה "עֲלֵה" לומר שה' יתברך הצטרף עמהם (שפתי כהן על התורה' פרשת יתרו ד"ה ונפל ממנו רב). וכן הוא נרמז בפסוק "וַיִּסְעוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל מִרְעַמְסֵס סִפְתָּה כָּשֶׁשׁ מֵאוֹת אֶלֶף רַגְלֵי הַגְּבָרִים לְבַד מִטָּף" (שמות יב, לז), שכתב "כִּשְׁשׁ מֵאוֹת אֶלֶף רַגְלֵי הַגְּבָרִים" עם כי הדמיון, כי מניין הגברים לא היה מדויק לפי שהיה חסר אחד (רד"ל על 'פרקי דרבי אליעזר' פרק לט ד"ה יוכשעלו'). ועוד שנאמר "וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה שֵׁשׁ מֵאוֹת אֶלֶף רַגְלֵי הָעָם אֲשֶׁר אֲנֹכִי בְּקִרְבּוֹ" (במדבר יא, כא) כדי לרמוז כי "אֲנֹכִי" שהוא ה' יתברך, נכנס "בְּקִרְבּוֹ" של עם ישראל להשלים אותם למנין "שֵׁשׁ מֵאוֹת אֶלֶף" (רד"ל על 'פרקי דרבי אליעזר' פרק לט סוף ד"ה יוכשעלו' בשם רבינו בחי').

ואחרי שכבר יצאו ישראל ממצרים הם השלימו למספר ששים ריבוא (ולב אריה' לרי' יהודה אריה לייב האשקי פרשת בלק אות א, זרע שמשון' לרי' שמשון נחמני פרשת בשלח דף ע ד"ה פסוק תביאהו), לכן נקראו בשם עם שנאמר "הִנֵּה עַם יִצְאָ מִמִּצְרַיִם" (במדבר כב, ה) (ולב אריה' לרי' יהודה אריה לייב האשקי פרשת בלק אות א). וכן התיבה "הִנֵּה" בגמטריא 'ששים' לומר שהם יצאו ב'ששים ריבוא' (בעל הטורים' במדבר כב, ה) ונעשו מרכבה שלימה (חסד לאברהם' מעין שישי נהר ו ד"ה דע) ושרתה עליהם השכינה (שפתי כהן על התורה פרשת ויגש סוף ד"ה ובזוהר אמרו רמז). וכל זמן שהיו ישראל הולכים במדבר הם היו נמצאים בשלימות בריבוי עם קדוש של ששים ריבוא, כדי שהשכינה תתלווה עמהם, כי פחות מכך אין הקב"ה משרה שכינתו בין התחתונים (יבעיל ברית אברם' לרי' אברהם אזולאי תחילת פרשת עקב ד"ה והיה עקב). והתכנסות 'ששים ריבוא' יחד הוא בזמן הפלגת רצון וקדושה. כך היה במתן תורה שירדו ששים ריבוא מלאכים וקשרו שני כתרים בראש כל אחד מישראל (ראה גמ' שבת דף פח ע"א בשם ר' יסמאי) (אלשיך הקדוש' פרשת במדבר אות א ד"ה והנה ידענו מספר הזוהר).

התורה הקדושה יכלה להינתן דווקא כשישראל היו ששים ריבוא

הקב"ה המתין עד שיהיו ששים ריבוא נשמות ישראל על מנת לתת להם את התורה, כי אין שלימות בשום אופן אלא אם מצטרפים כל נשמות ישראל לאחד (נאור חיים' פרשת שופטים ד"ה וכל זה שקר גמור הוא). ועוד שאין התורה ראויה להינתן בפחות מששים ריבוא ואפילו אם יחסר רק אחד (שמן הטוב וזקן אהרן' בחלק שמן הטוב על הפסוק יוכאשר יענו אותו) כפי שנאמר במתן התורה "כִּי בִּיּוֹם הַשְּׁלֵשִׁי יָרַד ה' לַעֲנִי כָל הָעָם עַל הַר סִינַי" (שמות יט, א), והטעם בזה לפי שיש ששים צינורות קדושה בעליונים הנובעים ממקור קדושתו יתברך ומתפשטים על ששים ריבוא נשמות ישראל, וישראל מתקדשים בקדושתו יתברך על ידי התורה הקדושה, לכן לא ניתן להם התורה אלא עד שהיו במניין של ששים ריבוא כדי שיהיו מרכבה אל ששים ריבוא צינורות הקדושה הכלולים גם בתורה, ובפחות משיעור זה לא היה בידם של ישראל לקבל את קדושת התורה כראוי (נור הקדוש' על בראשית רבה כב, ה ד"ה ראוי היה אדה"ר).

וזה הטעם שהקב"ה לא נתן את התורה ליחידים שהיו צדיקים וגדולים (שער התפילה' למחבר 'באר מים חיים' שער השמיני פרק לג ד"ה ועל שתי בחינות הללו) כמו האבות הקדושים, ובכללם גם לא ליעקב אבינו על אף שמטתו היתה שלימה (נאור החיים הקדוש' דברים לג, ב ד"ה אכן יתבאר הענין) והיה ראוי שתינתן התורה על ידו (שפתי כהן על התורה' פרשת ויצא ד"ה ובמדרש סלם) — כי אין השכינה שורה על פחות מששים ריבוא (נאור החיים הקדוש' דברים לג, ב ד"ה אכן יתבאר הענין)

הוא תיקון הכולל במדרגה העליונה (נזר הקדוש על בראשית רבה, ח ד"ה וירא והנה באר). ונתנית התורה צריכה את השראת השכינה שנאמר 'וַיֵּרָד ה' על הר סיני אֶל ראש הַהָר' (שמות יט, כ) וכפי שנאמר על כללות השכינה שבאה להקביל את ישראל באותו מעמד 'וַיֹּאמֶר ה' מִסִּינֵי בָּאָה דְבָרִים לָךְ, ב) (אור החיים הקדוש דברים לג, ב ד"ה אכן יתבאר הענין). **ולכן הוכרחו ישראל לרדת למצרים ולהתעבב שם כל כך הרבה שנים עד אשר יגיעו לששים ריבוא מישראל הראויים לקבל את התורה שיש בה ששים ריבוא אותיות** (זרע שמשון לר' שמשון נחמני פרשת לך דף טז ע"ב ד"ה גמרא).

ובזה היה זכותן של הנשים הצדקניות במצרים (חלוקת דרבנן דרוש מהשלי"ה הקדוש דף נג ע"ב) **שהיו ביניהן נביאות אשר ידעו** (יילקוט דודי פרשת שמות ד"ה הנשים) **את הסוד של ריבוי ישראל** (ותולעת יעקב סוד ליל פסח דף לח ע"א ד"ה שוב) **שאין התורה יכולה להינתן בפחות מששים ריבוא, לכן מיהרו לפרות ולרבות** (יילקוט דודי פרשת שמות ד"ה הנשים) **והיו משתדלות במעשה זה בכל עוז** (ותולעת יעקב סוד ליל פסח דף לח ע"א ד"ה שוב אמרו שם) **בהאכלת בעליהן בדגים ושימוש במראות הצובאות, כדי להעמיד צבאות** (חלוקת דרבנן דרוש מהשלי"ה הקדוש דף נג ע"ב) **כך שהדור יהיה במניין ששים ריבוא** (יילקוט דודי פרשת שמות ד"ה הנשים) **ויושלם המניין של ישראל, על מנת למהר את הגאולה ולקבל את התורה** (ותולעת יעקב סוד ליל פסח דף לח ע"א ד"ה שוב אמרו). **והקב"ה מצידו הרבה אותם בדרך נס במעט זמן היפך הטבע, כי היו יולדות ששה תינוקות בכרס אחד** (ישמון הטוב וזקן אהרן בחלק שמן הטוב סוף פרשת במדבר ד"ה ומה שאני אומר), **עד אשר נעשו לאומה שלימה, ששים ריבוא נשמות טהורות כנגד ששים ריבוא אותיות התורה** (ישלי"ה הקדוש תורה שבכתב פרשת תולדות אות כח ד"ה והטעם).

כאשר המלאכים ירדו בשעת מתן תורה הם נתנו לכל אחד מישראל שני כתרים כנגד נעשה ונשמע (גמ' שבת דף פח ע"א בשם ר' סימא). **והיות שכל אחד מישראל היה אוהז באות אחרת שבתורה כגון באות ב' של התיבה 'בראשית' או באות ר' שבה וכן הלאה, לכן מלאכים שהיו בדמות האות ב' הכתירו לאותם מישראל שאחוזים באות ב', והמלאכים שהם כדמות ר' הכתירו לאותם מישראל שאחוזים באות ר' ועל דרך זה כולם. וגם הכתרים שִׁשְׁמוּ לעם ישראל היו כדמות האות שהמלאכים המכתירים אותו היו באותו הדמות** (ידו בכלי לר' אליהו הכהן אות תכד ד"ה ואפשר דשני כתרים אלו). **וכמו שבמתן תורה היו אותיות התורה מנשמות ישראל שבאותו הדור, הרי שכך הוא בכל דור ודור אותיות התורה הם מנשמות הבאים בכל דור ודור** (תפארת שלמה לחג שבועות על פסוק ויכל משה לדבר). **ולכן חג השבועות נקרא 'חג מתן תורתנו' כי גם לנשמות בדור הזה (תפארת שלמה לחג שבועות ד"ה זמן מתן תורתנו) יש תמיד** (ילב אריה על מגילת קהלת אות יז) **אחיזה באותיות התורה הקדושה (תפארת שלמה לחג שבועות ד"ה זמן מתן תורתנו), שיש בה ששים ריבוא אותיות כמניינם (ילב אריה על מגילת קהלת אות יז).**

מניינם של ישראל לא יפחת מששים ריבוא לעולם ועד

כל אחד מישראל יונק דרך האות שלו הנמצאת בתוך ששים ריבוא אותיות שבתורה (עפ"י מעבר יבק' לר' אהרן ברכיה ממודינא בחלק שפתי צדק פרק כו ד"ה ראוי לדעת), **ובפרט כאשר אדם לומד תורה יומם ולילה שאז אור התורה מאיר בתוכו את נשמתו** (מחשוף הלבוש על התורה לר' יעקב אבוחצירא פרשת במדבר ד"ה ואפשר לרמז). **אך אם חלילה אדם עבר עבירה שחייב עליה כרת, אז מיד נפסק אותו הניצוץ מהחבל שהיה קשור אליו בשורשו באות שבתורה. וזה העניין שהתורה אמרה 'וְיִנְכַרְתָּהּ הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מִיִּשְׂרָאֵל' (שמות יב, טו) על ידי העבירה שעשה. אך גם אז אחרי שעבר עבירה לא נכרתה כל הנפש משורשה לגמרי חלילה, כי יש לה עדיין חלק אשר מושרש ונאחז בתורה הקדושה ומצילה מן החטא. ואז אור התורה שנשאר מאיר על האדם ועובר גם דרך 'הקליפות' בו שקוע אותו האדם כמו שאור השמש עובר דרך ענן. ואור זה שומר אותו ומצילו מן הרע הרוצה להידבק בו עוד** (ירוח חיים לר' חיים מוולוויץ פרקי אבות פרק ו, ג ד"ה הלימוד מחברו) **ואף משיב אותו בתשובה כדי להשלים את האות החסירה על מנת שהתורה תהיה תמימה שנאמר 'תֹּרַת ה' תְּמִימָה מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ' (תהלים יט, ה) (תפארת שלמה פרשת וילך ד"ה ויכתוב משה את התורה).**

וכל פעם שנמנו ישראל אף שהיה בהם מגיפה וכיוצא, הרי שלא חסרו לעולם מששים ריבוא כפי שנאמר 'מִרְבַּ אֲוִיָּם וְאֲמִיץ כֹּחַ אִישׁ לֹא יִפְּדֶךָ' (ישעיה מ, כח) וזה כדי להורות שכל הששים ריבוא הם אחדות אחת (ראשית חכמה שער היראה פרק יד דף לה ע"א ד"ה ויבראהו בשם רשביי בזהר). **וכן היה כאשר מנו את ישראל אחרי המגפה שפרצה בעקבות מעשה העם עם בנות מואב בשטים, שאז הקב"ה ציוה למנות את ישראל 'וַיְהִי אַחֲרַי הַמַּגֵּפָה וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה וְאֶל אֶלְעָזָר בֶּן אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן לֵאמֹר: שְׂאוּ אֶת רֹאשׁ כָּל עֵדוּת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִכָּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וְנִמְעַלְהָ לְבַיִת אֲבֹתְכֶם כָּל יֶצֶא צֶבֶא בְּיִשְׂרָאֵל' (במדבר כו, א - ב), וכל מטרת המנייה היתה להודיעם שעל אף כי נפלו עשרים וארבע אלף מישראל במגיפה מכל מקום נשארו להם עם כניסתם לארץ ישראל ששים ריבוא הנקראת 'אוּבְלֶסָא' שלימה (כלי יקר' במדבר כו, ב ד"ה שאו את ראש), שאין דור הפוחת מששים ריבוא מעם ישראל (ע"ש הדעת טובי למהרח"ו פרשת יתרו ד"ה עוד נוכל לומר כי הרגיש).**

ישראל נקראים שלמים כאשר הם שְׁשִׁים ריבוא ולכן דווקא על כינוסם של ישראל במקום אחד במניין של ששים ריבוא נתקן לברך את ברכת 'ברוך חכם הרזים' (ראה גמ' ברכות דף נח ע"א) (כלי יקר' במדבר כו, א) שהיא ברכת ה' על ידיעת כל הדעות בכללותם (ראש דודי להחיד"א סוף פרשת שמיני דף עו ע"א טור א סוף ד"ה ואפשר דר' נתנאל). **ויש הבטחה נאמנה לישראל שהם לא ימעטו מששים ריבוא לנצח, כדי שתמיד תהיה מרכבת ה' בתוכם** (תפארת יהונתן פרשת במדבר על הפסוק 'שאו את ראש כל עדת ישראל') שהם נעשים דוגמת המרכבה העליונה שיש בה ששים ריבוא בחינות (ראשית חכמה שער האהבה פרק ה דף נה ע"א ד"ה יעוד מענין הבחירה כנודע ליודעי החי"ן). **והיא הבטחה טובה תמידית 'ואתם בני יעקב לא כליתם' (מלאכי ג, ו) (תפארת יהונתן פרשת במדבר על הפסוק 'שאו את ראש כל עדת ישראל) ואיש לא נעדר מהם** (ראשית חכמה שער האהבה פרק ה דף נה ע"א ד"ה עוד מענין הבחירה) **כי הם קיימים לעולם** (עבודת ישראל לר' מקוונץ פרקי אבות במשנה על מימרא ר' אלעזר בר ערן).

<p>העלון מופץ לרפואה שלימה במהרה של: מוריה בת רחל הולנדה הי"ו</p>	<p>העלון מופץ לרפואה והצלחה בכל עניין של: שלומית אלישבע בת חיה הי"ו אורי הכהן בן פרופא הי"ו</p>	<p>לעילוי נשמת נתנאל הכהן בן יונה ז"ל ת.צ.ב.ה.</p>
<p>העלון גם לעילוי נשמת: אליהו בן גיטל ז"ל ת.צ.ב.ה.</p> <p>העלון גם לעילוי נשמת: מאיר בן משה ז"ל, יהנה בן שמאל ז"ל, גיטה בתה בת מאיר ז"ל, חיים בן ליב ז"ל, מרים בת שמאל ז"ל</p> <p>העלון גם לעילוי נשמת: דוד בן יש"ר, הנחל מרזים, הנחל מרזים, הנחל מרזים</p>	<p>העלון גם לעילוי נשמת: מאיר בן משה ז"ל, יהנה בן שמאל ז"ל, גיטה בתה בת מאיר ז"ל, חיים בן ליב ז"ל, מרים בת שמאל ז"ל</p> <p>העלון גם לעילוי נשמת: דוד בן יש"ר, הנחל מרזים, הנחל מרזים, הנחל מרזים</p>	<p>העלון גם לעילוי נשמת: מאיר בן משה ז"ל, יהנה בן שמאל ז"ל, גיטה בתה בת מאיר ז"ל, חיים בן ליב ז"ל, מרים בת שמאל ז"ל</p> <p>העלון גם לעילוי נשמת: דוד בן יש"ר, הנחל מרזים, הנחל מרזים, הנחל מרזים</p>
<p>בבקה להתמפל עבור האשה הכשרה המחכה כמה שנים לפני בטן: יוכבד חיה בת תמר הי"ו</p> <p>שוכות זיכור הרבים בתפנת העלון יעמוד לה, וזו יתברך יזכה אותה בהריון תקין ושלם, ותשמח האשה בפרי בטנה אשר ייוולד לה בקרוב, אמן!</p>	<p>העלון גם לעילוי נשמת: לאה מרים בת נחמה ז"ל, לונה שרה בת נחמה ז"ל, לונה כרמלה בת ר' שלום ז"ל, מיכל ז"ל בת ר' ישעיה גרשון (שיבולת)</p>	<p>העלון גם לעילוי נשמת: מאיר בן משה ז"ל, יהנה בן שמאל ז"ל, גיטה בתה בת מאיר ז"ל, חיים בן ליב ז"ל, מרים בת שמאל ז"ל</p> <p>העלון גם לעילוי נשמת: דוד בן יש"ר, הנחל מרזים, הנחל מרזים, הנחל מרזים</p>
<p>העלון גם לעילוי נשמת: מאיר בן משה ז"ל, יהנה בן שמאל ז"ל, גיטה בתה בת מאיר ז"ל, חיים בן ליב ז"ל, מרים בת שמאל ז"ל</p> <p>העלון גם לעילוי נשמת: דוד בן יש"ר, הנחל מרזים, הנחל מרזים, הנחל מרזים</p>	<p>העלון גם לעילוי נשמת: מאיר בן משה ז"ל, יהנה בן שמאל ז"ל, גיטה בתה בת מאיר ז"ל, חיים בן ליב ז"ל, מרים בת שמאל ז"ל</p> <p>העלון גם לעילוי נשמת: דוד בן יש"ר, הנחל מרזים, הנחל מרזים, הנחל מרזים</p>	<p>העלון גם לעילוי נשמת: מאיר בן משה ז"ל, יהנה בן שמאל ז"ל, גיטה בתה בת מאיר ז"ל, חיים בן ליב ז"ל, מרים בת שמאל ז"ל</p> <p>העלון גם לעילוי נשמת: דוד בן יש"ר, הנחל מרזים, הנחל מרזים, הנחל מרזים</p>
<p>העלון גם לעילוי נשמת: מאיר בן משה ז"ל, יהנה בן שמאל ז"ל, גיטה בתה בת מאיר ז"ל, חיים בן ליב ז"ל, מרים בת שמאל ז"ל</p> <p>העלון גם לעילוי נשמת: דוד בן יש"ר, הנחל מרזים, הנחל מרזים, הנחל מרזים</p>	<p>העלון גם לעילוי נשמת: מאיר בן משה ז"ל, יהנה בן שמאל ז"ל, גיטה בתה בת מאיר ז"ל, חיים בן ליב ז"ל, מרים בת שמאל ז"ל</p> <p>העלון גם לעילוי נשמת: דוד בן יש"ר, הנחל מרזים, הנחל מרזים, הנחל מרזים</p>	<p>העלון גם לעילוי נשמת: מאיר בן משה ז"ל, יהנה בן שמאל ז"ל, גיטה בתה בת מאיר ז"ל, חיים בן ליב ז"ל, מרים בת שמאל ז"ל</p> <p>העלון גם לעילוי נשמת: דוד בן יש"ר, הנחל מרזים, הנחל מרזים, הנחל מרזים</p>